

CAPITOLUL 7

ACREDITIVUL DOCUMENTAR

7.1	Definiție, părțile participante la acreditivul documentar și principalele etape în derularea acestuia
7.2	Tipuri de acreditive documentare
7.3	Documentele prezentate băncii în cazul acreditivului documentar
7.4	Elemente generale privind acreditivul documentar
7.5	Ce putem învăța?

7.1 Definiție, părțile participante la acreditivul documentar și principalele etape în derularea acestuia

Ce este acreditivul documentar?

Un *acreditiv documentar* reprezintă angajamentul ferm asumat de o bancă la ordinul clientului său către o altă bancă solicitând băncii căreia îi este adresat să efectueze plata sau să accepte sau să negocieze o cambie sau la ordinul unei terțe persoane – beneficiarul – contra unor documente solicitate în anumite termene și condiții.

În majoritatea băncilor din lume, acreditivul documentar sunt guvernate de un cod de practici emis de către Camera Internațională de Comerț și Industrie de la Paris. Codul se numește “The Uniform Customs and Practice for Documentary Credits” (Reguli și practici uniforme pentru acreditivul documentar). Ultima variantă a acestor reguli a fost actualizată în anul 1993. Aceste reguli poartă numele de “ICC Publication No. 500” (vezi Anexa 3). În baza acestor reguli, acreditivul documentar reprezintă:

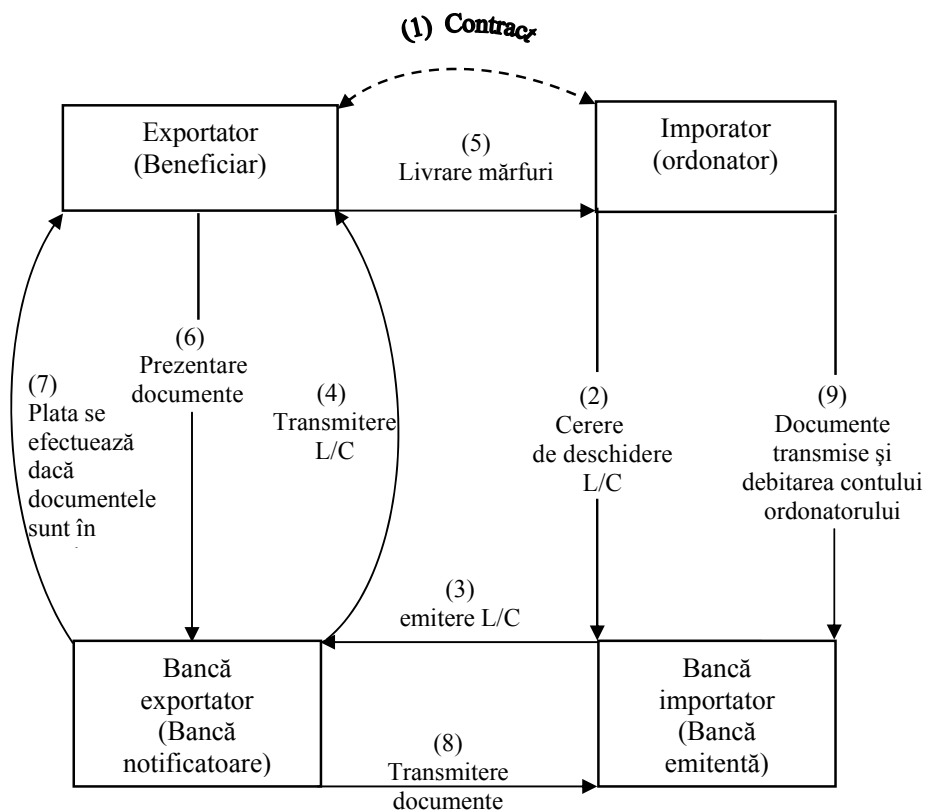
“un aranjament între un client și o bancă care să efectueze o plată către, sau la ordinul beneficiarului,

- sau să plătescă sau să accepte o cambie trasă de către beneficiar,
- sau să autorizeze o altă bancă să efectueze o astfel de plată,
- sau să plătescă, sau să accepte, sau să negocieze cambii,
- contra documentelor solicitate, în conformitate cu termenele și condițiile stipulate în contract.”

Procedura acreditivului constă în emiterea unui acreditiv în favoarea *exportatorului (beneficiar)* de către *banca importatorului (banca emitentă)* la cererea *importatorului (ordonator)*.

Schema acreditivului documentar:

Schema acreditivului

L/C = acreditiv

Principalele etape în desfășurarea acreditivului documentar sunt:

- ◆ încheierea contractului de comerț internațional între importator și exportator prin care se stipulează că cei doi sunt de acord ca plata să se efectueze prin acreditiv documentar;
- ◆ exportatorul își pregătește mărfurile pentru expediere;
- ◆ importatorul îi solicită băncii sale deschiderea unui acreditiv documentar;

- ◆ banca importatorului (banca emitentă) emite acreditivul documentar (în cazul în care consideră că importatorul are credibilitate) incluzând în el, în mod detaliat, documentele pe care exportatorul le va prezenta; acreditivul documentar se trimite apoi băncii exportatorului;
- ◆ banca exportatorului (banca notificatoare) îl notifică pe exportator despre faptul că acreditivul a fost primit, după care exportatorul livrează documentele pentru a demonstra că marfa a fost trimisă; trimițând documentele, în conformitate cu termenii acreditivului, exportatorul poate fi sigur de efectuarea plății;
- ◆ exportatorul trimite marfa importatorului;
- ◆ exportatorul prezintă documentele pentru a arăta că marfa a fost expedită;
- ◆ banca exportatorului verifică documentele și dacă ele sunt:
 - A) *corecte* – se efectuează plata exportatorului, iar documentele sunt trimise băncii importatorului care apoi va plăti înapoi băncii exportatorului;
 - B) *incorecte* - exportatorul va trebui să obțină documente noi.
- ◆ dacă documentele sunt corecte, banca importatorului va plăti băncii exportatorului așa cum s-a stabilit în acreditiv;
- ◆ importatorul va primi documentele și își va prelua marfa.

Documentele utilizate în derularea acreditivului documentar sunt în general aceleași documente utilizate și în cazul incasso-ului (facturi, documente de transport și documente de asigurare).

Așa după cum ați observat în schema prezentată, părțile implicate în acreditivul documentar sunt:

1. **Ordonatorul.** Importatorul sau ordonatorul este responsabil de inițierea acreditivului. El va completa un formular de deschidere de acreditiv adresat băncii sale (vezi Anexa 1, pentru un specimen românesc, sau Anexa 2 pentru unul britanic), detaliind termenii și condițiile acreditivului. În general, termenii și condițiile acreditivului constau în:
 - cât de mult se va plăti și unde;
 - o descriere a mărfurilor;

- o listă a documentelor de transport care va fi prezentată de către beneficiar;
 - datele între care mărfurile vor trebui să fie expediate și documentele prezentate.
2. **Banca emitentă.** Aceasta va fi în mod normal banca ordonatorului. Banca emitentă va verifica, de asemenea:
- a) dacă termenii și condițiile acreditivului sunt clare și concise;
 - b) dacă regulile sale și orice reguli de control valutar sunt îndeplinite.
3. **Banca notificatoare.** Această bancă primește detalii cu privire la acreditiv de la banca emitentă. Înainte de a-l transmite beneficiarului, banca notificatoare va verifica acreditivul pentru:
- a) autenticitate;
 - b) fezabilitate;
 - c) reglementări de control valutar.
4. **Beneficiarul.** Acesta este exportatorul (sau vânzătorul mărfurilor). La primirea acreditivului, el trebuie să verifice dacă acesta corespunde cu termenii și condițiile menționate în contract.

7.2 Tipuri de acreditive documentare

Acreditivul documentar sunt clasificate în: *revocabile* sau *irevocabile*.

Un **acreditiv documentar revocabil** poate fi anulat sau modificat oricând fără înștiințarea prealabilă a beneficiarului. Acest tip de acreditiv este întâlnit mai rar.

Enumerăm câteva *caracteristici ale acreditivului documentar revocabil*:

- a) un acreditiv documentar revocabil *nu poate fi confirmat*;
- b) banca notificatoare ar trebui să notifice beneficiarului un astfel de acreditiv documentar revocabil prin fraza: “*Fără angajamentul băncii notificatoare.*”

Un acreditiv revocabil poate fi modificat sau anulat da către banca emitentă în orice moment și fără o avizare prealabilă a beneficiarului.

Totuși, în baza prevederilor Publicației nr. 500, banca emitentă trebuie:

- i. să ramburseze către altă bancă căreia i s-a prezentat un acreditiv revocabil cu plata la vedere, spre acceptare sau negociere, pentru orice fel de plată, acceptare sau negociere făcută de o asemenea bancă înaintea primirii de către aceasta a unei înștiințări de modificare sau anulare, contra documente care sunt în concordanță cu clauzele și condițiile acreditivului.
- ii. să ramburseze către altă bancă căreia i s-a prezentat un acreditiv revocabil cu plata la termen, dacă o asemenea bancă, înainte de primirea unei înștiințări de modificare sau anulare, a acceptat documente care apar pe recto a fi în conformitate cu termenii și condițiile acreditivului.

Un **acreditiv documentar irevocabil** reprezintă *angajamentul ferm al băncii notificatoare de a efectua plata fără recurs*. Acreditivul documentar irevocabil pot fi modificate sau anulate *numai cu acordul părților*. Acreditivul documentar irevocabil pot fi *confirmate sau neconfirmate de către banca notificatoare*.

Principalele caracteristici ale acreditivului documentar irevocabil:

- un acreditiv documentar irevocabil *poate fi modificat sau anulat numai cu consensul tuturor părților participante* la acreditivul documentar respectiv;
- o dată ce *exportatorul a văzut că termenii și condițiile din acreditivul documentar corespund cu cei din contract și după ce a supus băncii documentele solicitate*, el va primi plata de la banca emitentă.

Alte tipuri de acreditive documentare:

Acreditivul la vedere. Acesta permite efectuarea plății imediat ce documentele au fost prezentate.

Acreditivul cu plata amânată. Acest tip de acreditiv a devenit foarte popular în ultima vreme. În acest caz, plata documentelor nu se face în momentul prezentării acestora la bancă de către beneficiar, ci la o dată ulterioară, menționată în acreditiv. Termenii unui astfel de acreditiv statuează, de exemplu: “disponibil după prezentarea următoarelor documente ... dar plătitibile numai ... zile după data facturii / conosamentului. Data prezentării etc”¹.

Publicația 500 menționează, de asemenea, câteva tipuri de *acreditive specializate* cum ar fi:

Acreditivul transferabil. Este acel tip de acreditiv în baza căruia beneficiarul poate cere băncii plătitoare să permită utilizarea în totalitate sau parțial de către unul sau mai mulți terți (beneficiari secundari). Astfel, acreditivul poate fi transferat de la beneficiarul original către unul sau mai mulți beneficiari.

Acest tip de acreditiv poate fi transferat odată, adică cel de-al doilea beneficiar nu are dreptul să-l transfere nimănui.

Acest acreditiv se folosește în cazul *exportului prin intermediari*, atunci când furnizorul mărfurilor se nu tratează direct cu cumpărătorul final. Intermediarul va cere cumpărătorului să deschidă un acreditiv documentar irevocabil transferabil, utilizabil și plătitibil la banca sa. Banca intermediarului va transfera apoi acreditivul la banca furnizorului, intermediarul putându-și astfel îndeplini obligațiile contractuale față de furnizor, fără a folosi propriile fonduri și fără a recurge la credite bancare.

Acreditivul subsidiar sau „*spate în spate*”(engl. *back to back*). În baza acestui acreditiv, beneficiarul primului acreditiv poate să îl ofere ca „garanție” băncii notificatoare pentru asigurarea celui de-al doilea acreditiv.

Acreditivul cu clauză roșie (engl. *red clause*). Acest acreditiv încorporează o concesiune specială acordată beneficiarului, în sensul că îi permite băncii notificatoare să-i dea ca avans un procent din valoarea totală a acreditivului, înaintea prezentării documentelor de transport. La origine, această clauză era scrisă cu cerneală roșie pentru a atrage atenția.

Acest tip de acreditiv reprezintă o modalitate de finanțare a exportatorului de către importator, pentru care acesta din urmă poate solicita o anumită garanție din partea beneficiarului până la livrarea mărfii și depunerea actelor respective. Este utilizat în special în operațiunile de intermediere, când exportatorul are mai mulți furnizori locali, care trebuie plătiți în numerar la livrare sau în cazul licitațiilor locale plata trebuie să se efectueze pe loc.

Acreditivul documentar reînnoibil (engl. *revolving*). Acreditivul este deschis pentru o anumită valoare urmând ca banca să-l reîntregească automat pentru

¹ vezi Publicația 500 - emisă de Camera Internațională de Comerț de la Paris

fiecare nouă tranșă; totalul sumelor reînnoite trebuie să se încadreze în valoarea globală a acreditivului. Scopul acestui acreditiv este de a înlocui o serie de acreditive către același beneficiar.

Acreditivul stand-by. Acest tip de acreditiv poate fi emis de o bancă în numele unui client și în favoarea unei părți terțe din străinătate. El acționează ca o garanție pentru banca emitentă în favoarea unui beneficiar din străinătate.

Tipuri de acreditiv documentare², clasificate de către Credit Suisse:

Tipuri de acreditiv	Modalități de decontare
<i>Acreditiv la vedere</i>	Plată imediată la prezentarea documentelor. Contractul specifică plata în numerar.
<i>Acreditiv cu plata amânată</i>	Plata la scadență. Contractul specifică efectuarea plății la o dată în viitor (fără o cambie). După prezentarea documentelor, suma datorată în baza acreditivului poate fi obținută sub forma unei plăți în avans.
<i>Acreditiv prin acceptare</i>	Plata la scadență. Contractul specifică efectuarea plății la o dată în viitor (fără o cambie). După prezentarea documentelor, cambia poate fi scontată în vederea obținerii imediate a sumei specificate în acreditiv.
<i>Acreditiv cu negociere</i>	Beneficiarul poate obține valoarea documentelor de la banca nominalizată cu autoritatea de a negocia. În cazul unui acreditiv negociabil, orice bancă este privită ca bancă nominalizată.
<i>Acreditiv cu clauza roșie (red clause)</i>	Un avans este pus la dispoziția beneficiarului.
<i>Acreditiv reînnoibil (revolving)</i>	Beneficiarul primește plata în rate fixe pentru mărfurile livrate prin transbordări parțiale.
<i>Acreditiv stand-by</i>	Acreditivul funcționează ca o garanție.
<i>Acreditiv transferabil</i>	Acreditivul este utilizat pentru plata furnizorilor beneficiarului.

² *Documentary credits-Documentary collections-Bank guarantee – a guide to safer international trade*, emis de Credit Suisse Special Publications, Vol. 77

Aranjamente speciale³:

Aranjament	Metoda de decontare
<i>Acreditivul back-to-back</i>	Un comerciant aranjează ca furnizorul său să fie plătit prin intermediul unui acreditiv emis de către banca comerciantului. Acest acreditiv este asigurat de un acreditiv netransferabil emis în favoarea comerciantului.
<i>Cedare în cesiune de creanță</i>	Beneficiarul cedează toată valoarea sau o parte din valoarea acreditivului unui furnizor.

7.3 Documentele prezentate băncii în cazul acreditivului documentar

Documentele prezentate băncii de către exportator sunt documentele financiare (cambia și biletul la ordin) și documentele comerciale.

Cele mai importante documente comerciale⁴ sunt:

- **Documentele interne:**
 - factura și factura externă;
 - lista de ambalare.(aceste documente sunt emise de către exportator)
- **Documentele de transport:**
 - documente de titlu: conosamentul;
 - scrisoarea de transport aerian/ Air Consignment note/ sau Air Waybill;
 - pe calea ferată (Scrisoarea de trăsură feroviară/Rail waybill/ sau Rail Consignment Note);
 - pe șosea (Scrisoarea de trăsură rutieră).

³ *Documentary credits-Documentary collections-Bank guarantee – a guide to safer international trade*, emis de Credit Suisse Special Publications, Vol. 77.

⁴ Popa Ioan – *Tranzacții comerciale internaționale*, București, Editura Economică, 1997

- **Documentele de asigurare:**
 - polița de asigurare;
 - certificatul de asigurare.
- **Alte documente comerciale:**
 - EUR 1 (certificat de mișcare);
 - certificat de origine;
 - certificat de vârstă.

Documentele interne

Principalele documente interne utilizate în comerțul internațional sunt:

Factura externă (engl. *Export invoice*) este întocmită, de obicei, pe un formular cu antetul exportatorului și prezintă detalii cu privire la marfă, plată, termene de livrare, împreună cu detalii legate de greutate, unități de măsură etc. Factura externă este emisă de către exportator (în Anexa 4 se poate vedea specimenul unei facturi externe britanice).

Cele mai *importante detalii pe care le oferă o factură externă* sunt:

- numele și adresa exportatorului;
- numele și adresa importatorului;
- numărul de referință, locul și data emiterii;
- termenii de livrare (în baza publicației Camerei Internaționale de Comerț și Industrie de la Paris Incoterms 2000);
- descrierea mărfurilor;
- cantitatea mărfurilor;
- suma totală plătită de către importator;
- semnătura exportatorului.

Funcțiile facturii sunt, în principal:

- aceasta arată că mărfurile au fost vândute;

- ❑ aceasta arată că s-a efectuat transferul de proprietate de la vânzător la cumpărător;
- ❑ aceasta este utilizată pentru încasarea contravalorii mărfurilor vândute;
- ❑ aceasta este utilizată pentru efectuarea formalităților vamale.

Sunt cunoscute mai multe tipuri de factură, în afara facturii comerciale:

1. *Factura pro forma* – aceasta este emisă înaintea încheierii contractului; este un document solicitat de către importator în vederea realizării unor formalități (de exemplu, obținerea licenței de import).
2. *Factura consulară* – este întocmită pe formularul solicitat de către țara în cauză. Aceasta este un document solicitat de către vama din țările importatoare pentru stabilirea taxelor vamale. Formularele se pot obține de la ambasada sau consulatul din țara importatorului. Exportatorul completează detaliile pe formular și apoi documentul este autentificat de către consulatul importatorului. Acest consulat este situat în țara exportatorului.

Principalul scop al facturii consulare este de a certifica faptul că exportatorul nu face “**dumping**” la prețurile mărfurilor exportate.

3. *Facturi legalizate* – În acest caz, exportatorul prezintă ambasadei din țara importatorului facturile împreună cu documentul de transport. Se verifică, de exemplu, dacă pentru mărfurile care urmează a se importa există un preț de piață stabilit corect, după care se ștampilează facturile în acest sens.
4. *Factura vamală* este un document cerut la import în anumite țări (țările membre Commonwealth) pentru a determina structura prețurilor și prețurile nete (după deducerea taxelor) pe piața țării de origine. Ea servește ca element de referință pentru calculul taxelor vamale.

Lista de ambalare (engl. packing list) – Aceasta este un document intern al unei societăți comerciale, care dă detalii cu privire la mărfurile ambalate și conține marcări, numerotări, precum și detalii cu privire la greutatea mărfurilor respective.

Documentele de transport

Principalele documente de transport⁵ utilizate în comerțul internațional sunt:

Conosamentul (engl. *Bill of lading*) – Acest document se emite atunci când mărfurile sunt transportate pe apă. Sunt emise și semnate, de obicei, două sau trei originale în numele societății transportatoare sau al agentului acesteia. Conosamentul este eliberat, de regulă, de către căpitanul vasului pentru a certifica că a preluat marfa spre a fi predată destinatarului într-un port indicat. Datorită funcțiilor pe care le îndeplinește, conosamentul este:

1. *o adeverință* semnată de armator și eliberată expeditorului pentru a face dovada că mărfurile pe care acesta le descrie au fost încărcate pe un anumit vas, cu o anumită destinație;
2. *un titlu de proprietate asupra mărfii* specificate de conosament care permite destinatarului să preia marfa respectivă la destinație sau să dispună de ea, girând sau cedând conosamentul;
3. *o dovadă a existenței și conținutului contractului de transport*. Conosamentul nu este în sine un contract de transport, contractul de transport se încheie, de regulă, înainte de eliberarea conosamentului, însă constituie o dovadă deplină a termenilor și condițiilor contractului de transport.

Un *conosament prezintă*, în mod normal, următoarele *detalii*:

- numele societății de transport;
- numele transportatorului care este, de obicei, exportator sau agentul exportatorului;
- numele destinatarului. Dacă pe fața conosamentului apar cuvintele “**la ordinul**” atunci transportatorul/exportatorul trebuie să andoseze conosamentul. În cazul în care conosamentul a fost andosat astfel, atunci el este transferat prin livrare. Odată ajunse mărfurile la destinația lor, ele sunt eliberate purtătorului originalului conosamentului. În mod normal, conosamentul este întocmit “la ordin” și este andosat de către exportator.

⁵ Twells Harry – *Exporters’ checklist, a step-by-step guide to succesful exporting*, National Westminster Bank, Lloyd’s of London Press Ltd, 1992

- **partea notificatoare** este persoana pe care o înștiințează societatea transportatoare în momentul sosirii mărfurilor;
- numele vasului care efectuează transportul;
- portul;
- marcările și numerele care apar pe cutiile în care sunt ambalate mărfurile;
- o scurtă descriere a mărfurilor;
- numărul cutiilor;
- se menționează dacă costul navlului a fost plătit deja sau dacă plata navlului este scadentă la data sosirii la destinație;
- se menționează dacă conosamentul în cauză reprezintă originalul documentului etc.

7.4 Elemente generale privind acreditivul documentar

Cererea de deschidere a acreditivului documentar⁶ (v. Anexa 1) cuprinde, în principal, următoarele elemente:

- Numele complet al ordonatorului, adresa poștală completă (inclusiv codul poștal);
- Data la care cererea de deschidere a acreditivului a fost completă și prezentată;
- Data și locul expirării acreditivului;
- Beneficiarul: acesta este adesea, nu mereu, vânzătorul mărfurilor. Ordonatorul acreditivului trebuie să-i cunoască numele și întreaga adresă poștală.
- Metodele de transmitere a acreditivului:

Se va transmite prin AIR MAIL? Sau se va transmite prin: cablu, telegramă, telex, fax, SWIFT?

⁶ Norme privind circuitul formularelor “Dispoziției de plată valutară externă (DPVE)” și “Cerere deschidere acreditiv (CDA) – NRV 8 anexă la Regulamentul no. 3/1997.

□ Confirmarea.

Părțile contractante au stabilit în avans dacă acreditivul este irevocabil sau revocabil sau dacă acreditivul irevocabil trebuie să fie confirmat de o altă bancă.

□ Transferabil:

Pentru a fi transferabil, pe un astfel de acreditiv trebuie specificat, în mod expres, de către banca emitentă “transferabil”.

□ Suma acreditivului.

□ Metoda de plată în baza acreditivului: acreditiv la vedere, cu plata amânată, prin acceptare sau negociere.

□ Sunt permise livrări parțiale ale mărfii?

Sunt permise numai dacă se specifică în mod expres.

□ Sunt permise transbordările?

□ Documentele care vor fi prezentate în baza acreditivului.

Ordonatorul acreditivului trebuie să specifice tipurile de documente care vor fi prezentate, documente care vor fi prezentate de către beneficiar la plată/acceptare/sau negociere. În cazul acreditivului documentar, sunt prezentate băncilor următoarele tipuri de documente:

A. Cambii trase de beneficiar la vedere sau la termen (la 30, 60, 90 sau 180 de zile de la vedere);

B. Factura comercială;

C. Documentele de transport solicitate.

Aceste documente vor depinde de modalitatea de transport utilizată:

➤ Pe calea aerului (Scrisoarea de trăsură aeriană);

➤ Pe calea ferată (Scrisoarea de trăsură feroviară/Rail waybill/sau Rail Consignment Note);

➤ Pe șosea (Scrisoarea de trăsură rutieră);

➤ Pe apă (conosament/ bill of lading).

D. Documente de asigurare.

E. Alte documente prezentate băncilor:

- Certificat de origine;
- Certificat de analiză;
- Lista de ambalare etc.

- Semnarea formularului pentru deschiderea acreditivului.
Fiecare cerere de deschidere acreditiv trebuie să fie semnată și datată de către ordonatorul acreditivului.

Avantaje și dezavantaje pentru exportator și importator în cazul acreditivului documentar

Principalele avantaje pentru exportator sunt ⁷:

- ❖ dependența importatorului de starea sa de solvabilitate este înlocuită de dependența de o bancă.
- ❖ în cazul în care acreditivul este confirmat de o bancă din țara exportatorului, exportatorul nu mai este supus riscului de țară.
- ❖ în cazul în care acreditivul îmbracă forma unuia irevocabil, acesta nu poate fi anulat fără acordul expres al exportatorului.

Principalele dezavantaje pentru exportator sunt:

- exportatorul trebuie să întocmească documentele corect. Orice mică discrepanță între documente poate cauza întârzieri la plată.

Principalele avantaje pentru importator sunt:

- ◆ întrucât exportatorul este sigur că importatorul va plăti, importatorul poate să negocieze mai bine termenele de cumpărare a mărfurilor.
- ◆ importatorul poate controla termenul expedierii mărfii și destinația acestora.
- ◆ există asigurarea că nu se va efectua nici o plată până când documentele de titlu nu se primesc și sunt întocmite corect.
- ◆ protecția este dată de Publicația nr. 500.

Principalele dezavantaje pentru importator sunt:

- întrucât băncile lucrează numai cu documente și nu cu mărfuri, nu se acordă protecție împotriva calității proaste sau a mărfurilor cu defecte.
- în cazul în care acreditivul este irevocabil, acesta nu poate fi anulat fără acordul exportatorului.

⁷ Aurey Davies & Martin Kearns – *Banking operations*, London, Pitman Publishing, 1992, p. 60

7.5 Ce putem învăța?

În acreditivul documentar, băncile implicate în derularea acestora se ocupă *numai de modul de întocmire al documentelor* și nu de mărfurile sau serviciile la care se referă documentele respective.

De aceea, cea mai importată funcție pe care o are de îndeplinit personalul sucursalei unei bănci însărcinate cu derularea acreditivelor documentare este examinarea “documentelor menționate”.

Pierderea din vedere a termenelor și condițiilor acreditivului poate cauza apariția unor discrepanțe care conduc la neefectuarea plății la termenele stabilite prin acreditivul respectiv, astfel:

- ◆ prezentarea cu întârziere a documentelor la bancă conduce, uneori, la expirarea termenului de valabilitate a acreditivului;
- ◆ întârziere în livrarea mărfii;
- ◆ descrierea mărfurilor din facturi nu este aceeași cu cea făcută în acreditiv.

Prezentarea documentelor

Clienții băncilor trebuie să se asigure întotdeauna că documentele anexate la acreditivul documentar să fie prezentate funcționarului bancar al sucursalei sau al unei direcții din centrala băncii care inițial a avizat acreditivul.

Furnizarea documentelor unei sucursale sau direcții necorespunzătoare a băncii poate să producă întârzieri în efectuarea plăților.

Clientul care prezintă băncii documentele trebuie să dea instrucțiuni precise privind mijlocul de plată (prin cec sau Banks draft⁸, prin creditarea unui cont – în acest caz, ar trebui furnizate numărului contului bancar și sucursale băncii).

⁸ traducerea în limba română - polița bancherului

Alte probleme care pot să apară la prezentarea documentelor sunt:

- cambiile pot fi trase incorect sau neandosate;
- cazul în care consamentele prezentate băncii, purtând mențiunea “shipped on board”/“încarcat la bord” nu sunt semnate sau nici măcar date de către autoritatea oficială;
- în cazul în care unele documente solicitate în baza acreditivului lipsesc;
- în cazul în care documentele de asigurare au înscrisă o valoare incorectă sau în cazul în care riscurile care urmează a fi asigurate în baza acreditivului nu sunt acoperite etc.

Practica acreditivului documentar prezintă două principii fundamentale ale acestuia:

- * independența acreditivului față de contractul de bază, în sensul că, dacă exportatorul își îndeplinește obligațiile din acreditiv, plata se va efectua în conformitate cu termenii acreditivului, indiferent de neînțelegerile care pot apărea cu privire la contractul de bază; este important faptul că toate părțile sunt încredințate că băncile, cea emitentă sau cea confirmatoare, își vor respecta obligațiile de plată;
- * cerința ca documentele prezentate băncii să fie în strictă concordanță cu termenii acreditivului.

Incasso-ul documentar și acreditivul documentar

Deși între incasso-ul documentar și acreditivul documentar există unele elemente similare, totuși între acestea există, de asemenea, și importante deosebiri.

Acestea sunt concluzionate în următorul tabel:

Incasso-ul documentar

1. Exportatorul îi solicită băncii sale să deruleze incasso-ul.
2. Exportatorul controlează ceea ce fac băncile prin includerea în ordinul de incasso.

Acreditivul documentar

1. Importatorul (ordonatorul) îi solicită băncii să emită acreditivul documentar.
2. Importatorul controlează ceea ce fac băncile prin specificarea documentelor solicitate.

Incasso-ul documentar

3. Pentru exportator, obținerea plății depinde de capacitatea de plată a importatorului.
4. Pentru importator, obținerea documentelor depinde, de obicei, de plata sau acceptarea cambiei.

Acreditivul documentar

3. Pentru exportator, obținerea plății depinde de întocmirea corectă a documentelor și de credibilitatea băncii care va efectua plata.
4. Pentru importator, obligația de plată apare atunci când întocmește cererea de deschidere acreditiv. Obținerea documentelor nu necesită alte formalități suplimentare.

Ordinea metodelor de plată descrise până acum

Literatura de specialitate recomandă clienților băncii acordarea unei atenții speciale atât incasso-ului documentar, cât și acreditivului documentar, întrucât aceste modalități de plată sunt foarte complicate, și, în același timp acestea reprezintă singurele posibilități pe care le pot alege importatorii sau exportatorii pentru efectuarea unei plăți în vederea stingerii unei datorii.

În cele ce urmează, sunt menționate principalele modalități de plată disponibile prezentate din punctul de vedere al exportatorului. Acestea sunt prezentate în ordinea descrescătoare a riscului, cea mai periculoasă modalitate fiind prima. În același timp, riscul crește din punctul de vedere al importatorului.

1. Expedierea mărfurilor (ceea ce înseamnă trimiterea acestora în străinătate fără existența unui contract de vânzare internațională și așteptarea efectuării plății pentru mărfurile vândute).
2. Operațiunile comerciale de open account (ceea ce presupune că mărfurile sunt transmise, iar plata se va efectua la anumite intervale de timp).
3. Documentele sunt transmise direct importatorului, iar plata se va efectua atunci când acestea sunt primite (lucru care nu îi conferă exportatorului nici un control).

4. Incasso-ul documentar.
5. Acreditivul documentar.
6. Plata în avans (ceea ce înseamnă că exportatorul își va primi banii înaintea trimiterii mărfurilor și există o perioadă de creditare în timpul căreia banii pot fi utilizați pentru producerea sau cumpărarea mărfurilor care urmează a fi exportate).

Teste

1. Ce este un acreditiv documentar?
2. Care sunt părțile implicate în derularea acreditivului documentar.
3. Bifați numele corect pentru următoarele părți implicate în derularea acreditivului documentar:
 - a) Importatorul;
 - b) Banca importatorului;
 - c) Banca exportatorului;
 - d) Exportatorul.
4. Ce reprezintă Publicația 500?
5. Enumerați și descrieți principalii pași care trebuie parcurși pentru a se efectua o plată în baza unui acreditiv documentar.
6. Ce trebuie să facă un exportator pentru a obține efectuarea plății în cadrul unui acreditiv documentar?
7. Enumerați principalele tipuri de acreditiv documentar.
8. Ce este un acreditiv documentar revocabil?
9. Ce este un acreditiv documentar irevocabil?
10. Enumerați principalele caracteristici ale acreditivului documentar irevocabil.

11. Ce este un acreditiv documentar irevocabil confirmat?
12. Enumerați principalele caracteristici ale unui acreditiv documentar irevocabil confirmat.
13. Enumerați principalele rubrici care trebuie completate în formularul cererii de deschidere acreditiv.
14. Enumerați documentele care trebuie prezentate băncii în cazul acreditivului documentar.
15. Enumerați principalele avantaje pentru exportator în cazul utilizării acreditivului documentar.
16. Enumerați principalele avantaje pentru importator în cazul utilizării acreditivului documentar.
17. Enumerați principalele dezavantaje pentru exportator în cazul utilizării acreditivului documentar.
18. Enumerați principalele dezavantaje pentru importator în cazul utilizării acreditivului documentar.
19. Prezentați principalele deosebiri dintre incasso-ul documentar și acreditivul documentar.

SPECIMEN DOCUMENTARY CREDIT (Names are fictitious)

**BRITISH
NATIONAL**

Pinnacle House, 45 Wall Street, Bradford, W. Yorks.

Date: 20th July, 1987

① IRREVOCABLE CREDIT No. 7002/8789
To be quoted on all drafts and correspondence.

Beneficiary(ies) ② Quality Weavers Limited Parkling Lane, Kettleby, West Yorks.	Advised through
Acceptor ③ Karpap-Strom Incorporated, 15th Avenue, New York, U.S.A.	To be completed only if applicable Our cable of Address through

Dear Sir(s),

In accordance with instructions received from The State Banking Co. we hereby issue in your favour a Documentary Credit for \$6840 ④ (say) Eight thousand, two hundred and forty pounds sterling available by your drafts drawn on us at sight.

for the 100% A.L.F. ⑤ invoice value, accompanied by the following documents:

1. Invoice in duplicate, signed and marked License Ex. IEDC 22 1987
- ⑦ 2. Certificate of origin issued by a Chamber of Commerce
3. Full set of clean on board Shipping Company's Bills of Lading made out to order and blank endorsed, marked "Freight Paid" and "Kathy Karpap-Strom Inc. 15th Avenue, New York"
4. Insurance Policy or Certificate in duplicate, covering Marine and War Risks up to inland warehouse, for invoice value of the goods.

Covering the following goods:

- ⑥ 100 Sheepskin Coats
⑧ To be shipped from Liverpool to New York on ⑨ not later than 10th August 1987
⑩ Re-shipment not permitted until 31st August 1987 ⑪
This credit is available for presentation to us
Documents to be presented within 21 days of shipment but within credit validity.

Drafts drawn hereunder must be marked "Drawn under British National Bank, Pinnacle House, 45 Wall Street, Bradford, branch. Credit number 7002/8789"

- ⑫ We undertake that drafts and documents drawn under and in strict conformity with the terms of this credit will be honoured upon presentation.

Yours faithfully,

Co-signed (Signature No.) Signed (Signature No.)

DOCUMENTARY CREDIT

This is a typical irrevocable letter of credit — most credits are fairly similar in appearance and contain the following details in number's correspond to those in the example:

1. The type of credit (revocable or irrevocable)
2. The name and address of the exporter (beneficiary)
3. The name and address of the importer (applicant)
4. The amount of the credit in sterling or in foreign currency
5. The name of the party on whom the bills of exchange are to be drawn, and whether they are to be at sight or of a particular tenor
6. The name of contract and shipment (i.e. whether ex works, FOB, CIF, etc.)
7. Precise instructions as to the documents against which payment is to be made
8. A brief description of the goods covered by the credit
9. Shipping details, including whether transshipments are allowed. Also recorded is the latest date for shipment and the names of the ports of shipment and discharge
10. Whether the credit is available for one or several shipments
11. The expiry date
12. Credit confirmed by bank in beneficiary's country — adds certainty to payment.